

ת"פ 22374/06/17 - מדינת ישראל נגד אחמד עליאן, יזן קורד (עציר)

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22374-06-17 מדינת ישראל נ' עליאן ואח'

לפני
כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל - המאשימה
על ידי עו"ד אור גבאי פרקליטות מחוז
ירושלים (פלילי)

נגד

1. אחמד עליאן על ידי עו"ד עאטף פרחאת
2. יזן קורד (עציר) - הנאשמים על ידי עו"ד
ריאד סוועאד

גזר דין בעניינו של נאשם 2 (להלן: "הנאשם")

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, לאחר שחזר בו מכפירתו, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של סיוע להצתה לפי סעיף 448 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין. במסגרת הסדר הטיעון לא היתה הסכמה לעניין העונש, אך הצדדים הסכימו, כי יתקבל תסקיר בעניינו של הנאשם, לאחריו יטענו הצדדים לעונש באופן חופשי.

2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי בין נאשם 1 לבין רובא עותמאן (להלן: "**המתלוננת**") אשר בבעלותה רכב מסוג מאזדה 3, ל"ז 3807862 (להלן: "**הרכב**"), התגלע סכסוך על רקע כספי. עובר למתואר להלן, ועל רקע הסכסוך, גמלה בלבו של נאשם 1 החלטה להצית את רכבה של המתלוננת. לשם כך, סיכם נאשם 1 קשר (הטעות במקור ח.מ.ל.) עם נאשם 2 וואיל ראגאבי (להלן: "**ואיל**") להצית את הרכב, תמורת תשלום כספי על סך 5,000 ₪. על פי תוכנית הקשר ואיל ישליך שני בקבוקי תבערה לעבר הרכב ובמקביל יעמוד נאשם 2 על הכביש ויתריע מפני עוברי אורח (להלן: "**התוכנית**").

ביום 16.3.16 בסמוך לחצות, הגיעו נאשם 2 וואיל לביתה של המתלוננת שברחוב אל-וואד 64 שבירושלים (להלן: "**המקום**") עם שני בקבוקי תבערה. ואיל ניגש לרכב, אשר חנה בסמוך לבניין מגוריה של המתלוננת, שבר באמצעות אבן את החלון הימני הקדמי, הדליק את שני בקבוקי התבערה והשליכם לעבר הרכב. כל זאת, בעוד נאשם 2 מתצפת על המקום. כתוצאה מכך, נופץ החלון הקדמי השמאלי, ונגרמו נזקים קלים לדלת

עמוד 1

השמאלית אחורית של הרכב ולשני המושבים הקדמיים.

בתום האירוע, שילם נאשם 1 סך של 1,500 ₪ לואיל תמורת המעשה.

3. יוער, כי ההליך בעניינו של נאשם 1 טרם הסתיים, ודין הטיעונים לעונש נקבע ליום 10.7.18, לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן משלים בעניינו. ב"כ נאשם 2 ביקש לגזור את דינו בנפרד מאחר שהוא עצור כעת בשל תיק אחר.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם בן 22, מאורס ועבד במוסך בשטיפת רכבים, עד למעצרו הנוכחי בשל תיק אחר. משפחת מוצאו של הנאשם מונה זוג הורים וחמישה ילדים בגילאים 18-25, כאשר אחד מאחיו מעורב בפלילים, הנאשם תיאר כי לו קשר מרוחק עמם. הוריו התגרשו בעת שהיה בן 5, על רקע בעיות ומתחים ביניהם. לאחר הגירושין הוא התגורר בבית אמו יחד עם אחיו בשכונת ראס אלעמוד, עד לנישואי אמו בעת שהיה בן 12. לאחריהם עבר להתגורר בביתו של אביו בבית חנינה.

קצינת המבחן התרשמה, כי נוכח אירוע הגירושין ונישואי אמו בשנית, הנאשם חווה תחושות דחייה ונטישה לצד חסכים רגשיים אשר השפיעו על עיצוב זהותו האישית. כן התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם גדל ללא תשומת לב מהוריו ולא הייתה לו מסגרת משפחתית בטוחה, יציבה, מכוונת ומכילה.

5. הנאשם עזב את הלימודים בכיתה ו' בשל חוסר מוטיבציה. הנאשם מסר שעבד בעבודות מזדמנות ובמשך כשנה וחצי עבד בעבודות ניקיון בבית חולים "הדסה". כחודש טרם למעצרו עבד בשטיפת רכבים כאמור.

6. עוד עולה מהתסקיר, כי במסגרת מעצר הבית בו שהה הנאשם בתיק זה, הוטל עליו צו פיקוח מעצרים שבמסגרתו הוחלט לשלבו בקבוצת עצורי בית. הנאשם הגיע למפגש אחד ובהמשך הפסיק להגיע למפגשים ונותק הקשר עמו.

7. אשר לביצוע העבירה, הנאשם נטל אחריות חלקית לביצועה וטען, כי הלשינו עליו והסגירו אותו בשל מעשים שלא ביצע. לדבריו, הוא מכיר את השותף בתיק מעבודה משותפת בבית החולים ומסר שמדובר באדם בעייתי. עוד מסר שהיה תמים וואיל הבטיח לו שאם ישרוף את הרכב שלו, יקבל רכב חדש מחברת הביטוח. לדבריו, הוא בעצמו לא הלך בסוף, לא ידע על הסכסוך ואין לו עניין לפגוע באף אחד.

8. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, מסר שירות המבחן, כי מחד, מדובר בבחור צעיר בשנות העשרים המוקדמות לחייו העומד לראשונה לדין, אשר גדל בצל חסכים רגשיים וחינוכיים, בין היתר על רקע גירושי הוריו, נטישת אמו והיעדר מסגרת משפחתית בטוחה ויציבה. עוד התרשמה קצינת המבחן, כי הנאשם נוטה לעיתים להיגרר אחר השפעות של אחרים עליו, וכן נוטה להתנהגות אימפולסיבית תוך קושי בהפעלת שיקול דעת מתאים וחשיבה מעמיקה על השלכות מעשיו. כן התרשמה קצינת המבחן מטשטוש ערכי וקושי בחידוד גבולות המותר והאסור, קושי בקבלת אחריות מלאה על מעשיו וקושי לראות בהם בעיה ממשית. עוד התרשמה קצינת המבחן מחומרת העבירה והשלכותיה על המתלוננת ועל היותו הנאשם עצור בגין חשד למעורבות פלילית נוספת בעודו מנהל תיק זה. כל אלה מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות בעתיד. מאידך, לצד גורמי הסיכון, קצינת המבחן ציינה, כי הנאשם נעדר עבר פלילי ועומד לראשונה לדין על אף חסכים רגשיים וחוויות אובדן עמם התמודד אשר השפיעו על עיצוב זהותו העצמית. קצינת המבחן הוסיפה וציינה, כי נראה שהנאשם גילה יכולת מסוימת לפעול לקידומו האישי ולתפקוד תקין, כפי שבא לידי ביטוי עד למעורבותו בעבירות כאמור. קצינת המבחן לא התרשמה מקווים עברייניים מגובשים באישיותו, כל אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקום בעתיד.

9. עוד התרשמה קצינת המבחן מנאשם עם זהות בלתי מגובשת שנמצא בהליך גיבוש זהות עצמית ומתקשה להתמודד עם סיטואציות שונות בחייו. כן מתקשה בהצבת גבולות הן לעצמו והן לאחרים.

10. בסופו של יום, לאור כל האמור, ובשל ההשלכות הקשות והפוגעניות שעלולות להיגרם לו כתוצאה מהמשך שהותו בין כותלי בית הסוהר, והמשך חשיפתו לערכים השוליים והעברייניים המאפיינים את האווירה השוררת שם, קצינת המבחן באה בהמלצה להשית על הנאשם תקופת מאסר קצרה, אשר תחפוץ את תקופת מעצרו הנוכחי בתיק האחר.

הצהרת נפגעת העבירה

11. המתלוננת הגישה תצהיר לבית משפט, אשר בו מסרה, כי עברה תקופה קשה מאוד בחייה מיום שריפת רכבה בפתח הבית. היא הביעה חשש לצאת מהבית, והצהירה ששליחיו של נאשם 1 מאיימים על חייה בטלפון עד היום. כן ציינה שביום האירוע בנה קיבל שיחת טלפון בה איימו על חייו ונאמר לו בפירוש שכמו ש"לימדו את אמו לקח, כך גם ילמדו אותו". הבן הצעיר שלה מסרב לעלות על הרכב עד היום. כן היא ציינה שנאלצה לתקן את רכבה בסכום של למעלה מ- 10,000 ₪.

12. כן סיפרה כי היא, בעלה ובני ביתה נעדרו מהעבודה פעמים רבות בשל הצורך במסירת הודעה במשטרה, חקירה, חוסר נידות, תיקונים וכיוצא בזה. כן ציינה שבמשטרה הם נחקרו כאחרוני העבריינים בחדרים נפרדים וללא טלפונים ניידים. עוד ציינה, כי היא ובעלה במשך שנה שלמה היו עושים "משמרות לילה" ובכל לילה ישבו מול דלת הכניסה לבנינם וצפו בחשש בחניית הרכבים. עוד הוסיפה שנוכח רגשות פחד, חשש וטראומה שחשו, לא הצליחו להתקרב אינטמית זה לזה.

13. עוד סיפרה שריח האש, האימה, הפחד, הנזק הכספי, המעמדי והחברתי נותרו בהם כצלוקות בנפש משום שנגרמו להם על לא עוול בכפם ובידי פורעי חוק וכך היא ומשפחתה נותרו עם הנזק הכלכלי בהיותם עובדים שכירים ולא הייתה לה יכולת להתגונן מול נזק זה ולכן יש לפצות אותם על כך.

14. ב"כ הנאשם ביקש מב"כ המאשימה להגיע להסכמה דיונית ביחס לשאלת הנזקים ברכב, נוכח הסתירה בין האמור בסעיף 6 לכתב האישום המתוקן, ממנו עולה, כי נגרמו נזקים קלים לדלת השמאלית אחורית של הרכב ולשני המושבים הקדמיים. אל מול הצהרתה של המתלוננת על הנזק הכספי שנגרם לה כתוצאה ממעשה העבירה. ב"כ המאשימה שלל את בקשתו ומסר, כי בכתב האישום המתוקן לא נכללים נזקים נפשיים. לפיכך, ב"כ הנאשם ביקש לחקור את המתלוננת על תצהירה.

15. מעדותה בבית המשפט עולה, כי החשבונית שצירפה להצהרתה כוללת את עלותם של החלקים ברכב שנדרשה להחליף בעקבות השריפה בסך 4,680 ₪, היא חשבונית שלא כללה תיקונים אחרים ששילמה עבורם ולא קיבלה עבורם קבלה, קרי, הגומי והריפוד של הכיסאות. מתרגום הקבלה שצורפה עולה, כי הפריטים שתוקנו אלה הפריטים הבאים: פריט ראשון- שתי כורסאות, פריט שני- חוטי חשמל, חוטי הנעה במנוע, פריט שלישי- תקרה שלמה, פריט רביעי- לא קריא, פריט חמישי- מערכת התנעה מרכזית, פריט שישי- לוח מחוונים (הדשבורד), פריט שביעי- רצפה ופריט שמיני- דלתות.

16. לשאלת ב"כ הנאשם מדוע החליפה את לוח מחוונים, אם על פי חוות הדעת וכתב האישום הוא לא נשרף, היא השיבה כי המכונאי רכב המליץ לה להחליפו, כדי למנוע שרפתו בעתיד. כן הצהירה, כי החליפה פריטים אחרים (כמו רצפה, חוטים) שעל פי חוות הדעת בתיק של שירות כבאות והצלה ודו"ח חקירת מז"פ לא נשרפו, משום שזו הייתה המלצה של המכונאי רכב, למנוע שריפות בעתיד. לטענתה, היא נאלצה להביא קבלה לבית המשפט, ולכן הקבלה התקבלה לאחר שהשלימה את תשלומיה, עובר להגשת תצהירה.

17. עוד העידה, כי יום למחרת האירוע התקשרו לבנה ואמרו לו "מגיע לאמא שלך ועוד אמא שלך תראה עוד ועוד. אנחנו שמנו עין על אמא שלך ואנחנו נמשיך לשים אותך מתחת לעין שלנו". עוד הוסיפה שהיא ובני ביתה קיבלו טלפונים ממקורות חסויים, לאחר האירוע ובטרם התגלה מי הם אלה שהיו אחראי למעשה. עוד מסרה שמהתגלו האשמים, האיומים על ילדיה הופסקו, אולם האיומים על חייה נמשכים עד היום. כן מסרה, שאינה ישנה בלילות נוכח האירוע ונגרם לה ולילדיה גם לבעיות נפשיות. עוד מסרה, שהיא לא פנתה לטיפול רפואי יחד עם ילדיה נוכח השמועה שתיגרם מכך ואשר יכולה להשפיע עליהם לרעה בעתיד.

טיעוני הצדדים לעונש

18. ב"כ המאשימה ציין, כי הערכים המוגנים שנפגעו הם שמירה על שלמות גופם של אזרחים מחד, והזכות לקניין מאידך. לדבריו, בית משפט העליון בפסיקה רבה עמד על כך שהצתה היא מהחמורות שבעבירות בספר החוקים בהינתן פוטנציאל הרסני הטמון בה ונוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכושו של האדם. אין איש יודע כיצד תתפשט האש ומה יהיה היקפה, שכן מנהג האש הוא להתפשט ללא שליטה תוך זריית הרס רב.

19. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, הדגיש ב"כ המאשימה, כי מדובר בעבירה שבוצעה תוך תכנון מוקדם, בכך שנאשם 2 החליט להצטרף לתוכנית הקשר שנרקמה מבעוד מועד בתמורה לכסף שיחלוק עם נאשם 1. חלקו של נאשם 2 לא פחות דומיננטי מחלקו של נאשם 1. אמנם נאשם 1 הדליק את האש בפועל, אולם לולא השגחת נאשם 2 על מעשיו של נאשם 1, מעשיו של נאשם 1 לא היו יוצאים לפועל. כן הוסיף כי נאשם 2 שלט במעשה, כך שבכל רגע נתון יכול היה לעצור את הנזק שהיה צפוי להיגרם. עוד ציין את העובדה שהרכב הוצת במקום מגורים, בבית צפפא כך שפוטנציאל הנזק והיקפו היה עצום לו האש הייתה פוגעת ברכב, עץ או בית אחר בשכונה. כן ציין לחומרה כי המניע לביצוע העבירה היה בצע כסף. ב"כ המאשימה עתר למתחם עונש הולם הנע בין 10-18 חודשי מאסר, מאסר מותנה ופיצוי. והגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו.

20. אשר לעונש המתאים, ב"כ המאשימה ביקש לדחות את המלצת שירות המבחן ועתר להשית על הנאשם עונש בשליש התחתון של המתחם, מאסר מותנה ופיצוי, וזאת לאור הודאתו והחיסכון בזמן שיפוטי יקר וכן היותו נעדר עבר פלילי. הוא ציין, כי הנאשם שהה במעצר מספר ימים בשל תיק זה ושחרר בתנאים מגבילים של מעצר בית עם אפשרות יציאה לעבודה. כעת הוא שוהה במעצר עד תום ההליכים במסגרת תיק אחר.

21. בפתח דבריו, ציין ב"כ הנאשם שהפסיקה אותה הציג ב"כ המאשימה אינה רלוונטית לעבירה אותה ביצע הנאשם, שכן על פי תיקון 113 לחוק העונשין, כל אחד ממבצעי העבירה נענש בהתאם לחלקו במעשה.

22. אשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, ב"כ הנאשם טען, כי לא היה שימוש באלימות, והנאשם לא ביצע את העבירה תמורת בצע כספי, שכן בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן בניגוד לואיל, הנאשם לא קיבל תמורה למעשיו. ב"כ הנאשם הגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו והדגיש כי רמת הענישה הנהוגה בעבירת סיוע להצתה עומדת על מספר חודשים אשר ירוצו בעבודות שירות. לא זאת אף זאת, ב"כ הנאשם הציג פסיקה ממנה עולה, כי גם בעבירת הצתה מושלמת, רמת הענישה הנוהגת נעה בין 8 ועד 10 חודשי מאסר. ב"כ הנאשם עתר למתחם עונש הולם הנע בין שישה חודשי עבודות שירות ועד לשישה חודשי מאסר בפועל.

23. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ב"כ הנאשם הפנה לתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם והדגיש שהנאשם גדל ללא כל מסגרת הורית, ולכן רצה להתחבר לאחר באמצעות

מעשה זה. כן הדגיש שמדובר בצעיר, אשר לא תכנן את מעשיו, הוא נעדר עבר פלילי וזו הפעם הראשונה בה הוא עומד לדין. אשר להתיק הנוסף שבגינו הוא עצור כעת, הוא תולדה מהמציאות אליה נקלע בשל תיק זה. ב"כ הנאשם עתר להשית על הנאשם עונש בתחתית המתחם, שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות. עם זאת בשל מעצרו, ביקש כי יוטלו על הנאשם שלושה חודשי מאסר ממש וכי המאסר ירוצה החל ממועד מתן גזר הדין.

24. אשר לתצהיר המתלוננת, טען ב"כ הנאשם, כי החשבוניות שהוצגו אינן עולות בקנה אחד עם הנזקים העולים מכתב האישום המתוקן. שנית, בתצהירה היא העלתה טענות בדבר איומים עליה ועל ילדיה, אולם בשתי הזדמנויות בהן היא נחקרה בתחנת המשטרה, לא הועלו על ידה טענות על איומים, ואף כשנשאלה על כך על ידי החוקרים, היא שללה זאת. עוד הוסיף בהקשר זה, שהתאריך על החשבונית אותה הציגה המתלוננת הוא 4.4.18, ימים ספורים טרם מועד הטיעונים לעונש, כך שהחשבונית הוצאה לצורך תביעות עתידיות, והיא אינה נותנת ביטוי אמיתי לנזקים שנגרמו.

25. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו ומסר שבעת שביצע את מעשיו שהיה קטן. הוא שהה במעצר לצורכי חקירה במשך כשבוע, ולאחר מכן שהה במעצר בית למעט יציאה לעבודה, וזאת למשך שמונה חודשים.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

26. העיקרון המנחה בענישה, הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם בהתאם לעקרון המנחה, תוך התחשבות "ב... בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40ט".

27. עבירת ההצתה כורכת עמה פגיעה קשה בשלום הציבור וברכשו. ההצתה מאופיינית בכך שקשה לאמוד מראש את נזקה, ונזקים אלה יכולים להיות קטלניים ורבי היקף. אדם המעלה אש, אינו שולט בתוצאות מעשיו ואין בידו לדעת או לחזות את היקף הפגיעה והנזק שייגרמו עקב כך.. כך, למשל, "בתי המשפט חזרו והדגישו את חומרתה היתרה של עבירת ההצתה, גם כשהיא מתייחסת לרכוש בלבד, בין היתר בשל הפוטנציאל לגרימת נזק לגוף, בבחינת אוי לגפרור שהצית להבה, שסופה ואחריתה מי ישרונה...." (ע"פ 1727/14 מימון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 6.1.2015)).

28. האמצעים הדרושים להצתת אש, הם פשוטים וזמינים, פעולת ההצתה עצמה קלה וידועה לכל,

וכח ההרס של האש עצום ורב. בתוך זמן קצר היא יכולה לכלות עצמים בהם היא אווזת ולהפכם לעפר ואפר, וטמונה בה סכנת לכל אשר נקרה בדרכה (ראה: ע"פ 4311/12 **סורי נ' מדינת ישראל** (8.11.2012)). עבירת ההצתה נתפסת כעבירה חמורה לא רק בשל הסכנה האינהרנטית הטבועה בה, אלא גם על שום המסר העברייני האלים העולה הימנה, מסר שיש בו כדי להטיל אימה ופחד ולפגוע בתחושת הביטחון האישי של הציבור (ראה בהקשר זה ע"פ 4311/12 **מילאד סורי נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 15.10.12) וכן ראה ת"פ (מחוזי נצרת) 31994-10-12 **מדינת ישראל נגד מהראן עיסא** (25.4.13), ע"פ 5074/10 **מרדאווי נ' מדינת ישראל** (19.9.2012)).

29. באשר למדיניות הענישה הנהוגה, המחוקק קבע עונשי מאסר מרביים ממושכים בגין עבירה, שהם מהחמורים שבעונשים הקבועים בספר החוקים. הפסיקה מורה, כי בעבירה זו יש ליתן משקל רב לשיקולי הגמול וההרתעה, נוכח הפוטנציאל ההרסני שבה, וכי ככלל העונש הראוי בגינה הוא מאסר מאחורי סורג ובריה כך ראה בהקשר זה ע"פ 1599/08 **מרדכי אריאל לוינסטיין ואח' נגד מדינת ישראל** [2009]. שם נאמר, בין היתר, כדלקמן: "...לדידנו הצתה במקום שבו חיי אדם הוטלו או יכלו להיות מוטלים בכף מצדיקה ככלל מאסר של שנים ממושכות, על פי הכוונתו של המחוקק, וארכה המדויק של התקופה ייקבע בכל מקרה לגופו...".

30. עם זאת, הובהר והודגש, כי רף הענישה בעבירות הצתה אינו אחיד וכל מקרה נשקל לגופו, ולעיתים בית-המשפט יימנע מהטלת מאסר של ממש ויסתפק בהשתת מאסר בעבודות שירות. יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 7139/13 **טרפה צקול נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (23.1.14): "עיון בפסיקתו של בית משפט זה מגלה כי רף הענישה הנוהג בעבירות הצתה אינו אחיד והוא קשור בקשר ישיר לנסיבות המקרה ולנסיבותיו האישיות של הנאשם".

31. שני הצדדים הגישו פסיקה לעניין העונש לתמיכה בעמדתם. עיון בפסקי הדין מלמד, כי טווח הענישה בעבירה זו הוא רחב ומשתנה נוכח נסיבות ביצוע העבירות והנסיבות הספציפיות של מבצעה. אדגיש כבר עתה, כי מסכימה אני עם טענת ב"כ הנאשם שבענייננו קשה להקיש מפסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה, נוכח חלקו של הנאשם שהוא אינו מרכזי בביצוע העבירה ובשל הנסיבות הייחודיות של מקרה זה, וכן בהתחשב בכך שסעיף 32 לחוק העונשין קובע, כי עונשו של המסייע הוא מחצית העונש שנקבע בחיקוק בשל ביצוע העבירה המושלמת.

32. במקרה דנן קדם לביצוע העבירה תכנון המעשה על ידי הנאשמים וואיל. לשם ביצועה הצטיידו נאשם 2 וואיל מבעוד מועד בשני בקבוקי תבערה, עוד לקחתי בחשבון את חלקו של נאשם 2 כמסייע בביצועה - עמד על הכביש והתריע מפני עוברי אורח. חלקו בביצוע העבירה קטן יותר משל נאשם 1, הוא שימש כתצפיתן ולא לקח חלק פעיל בהצתה עצמה שבוצעה על ידי מעורב נוסף, ואיל. נאשם 1 היה דומיננטי, הוא יזם את ביצוע העבירה, שילם תמורתה לואיל. ברם, לא ניתן להתעלם מהתרומה של נאשם 2 לביצוע העבירה. כן לקחתי בחשבון את הנזק שנגרם לרכב שהוא אינו חמור באופן יחסי, כמו גם הנזק החמור שיכול היה להיגרם, בפרט שההצתה בוצעה בסמוך

לבניין מגוריה של המתלוננת, ואך בדרך נס לא נגרם אסון כבד כתוצאה ממעשה ההצתה, והאירוע הסתיים בפגיעה ברכוש בלבד.

33. אשר לענישה הנוהגת אפנה למספר פסקי דין כפי שיפורט להלן:

א. ע"פ 2166/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (17.5.18). שם דובר בשני נאשמים שהורשעו בגין הצתת רכב. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המערער והפחית את עונשו מתשעה חודשי מאסר בפועל לשישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות נוכח עיקרון אחידות הענישה, נסיבות חייו הקשות, גילו הצעיר, היעדר עבר פלילי וחלקו הקטן באופן יחסי בביצוע העבירה, בעוד המערער היה שותף פסיבי אשר לא נטל חלק פעיל במעשה ההצתה עצמו אל מול שותפו אשר יזם את מעשה ההצתה.

ב. בת"פ 15597-06-15 **מדינת ישראל נ' מאהר מוסק** (7.11.16), שם הורשע נאשם בעבירת הצתה, לאחר שהצית רכב, באמצעות בנזין ומצת. העבירה בוצע על ידו ללא שותפים. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-24 חודשי מאסר ונגזרו על הנאשם 10 חודשי מאסר ועונשים נלווים.

ג. בע"פ 9427/11 **מדינת ישראל נ' אנידג'ר ואח'** (16.2.12) הנאשמים הציתו משאית של המתלוננת בשל תחרות עסקית בינה לבין מעסיקו של הנאשם 1. בית המשפט המחוזי גזר עליהם עונש של שישה חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, פיצוי וקנס. המאשימה ערערה לבית המשפט העליון על קולת העונש. בית המשפט העליון התייחס לחומרת העבירה ולמניע, אך בשל נסיבותיהם האישיות של הנאשמים, עברם הנקי והתסקירים החיוביים, דחה בית המשפט העליון את הערעור.

ד. בת"פ 36188-05-15 **מדינת ישראל נ' מוחמד אלהור** (26.7.16) הנאשם הורשע בעבירות הצתה וחבלה במזיד ברכב לאחר שמיעת ראיות. הנאשם הצטרף לשניים אחרים ויחד הם שרפו שלושה כלי רכב של המתלונן. בית המשפט קבע כי המתחם נע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 15 חודשי מאסר בפועל והטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

ה. בת"פ 15955-01-16 **מדינת ישראל נ' תיתי** (18.4.16) נאשם 2 הורשע בעבירת סיוע להצתה לאחר שהודה והורשע במסגרת הסדר טיעון. נאשם 2 נעדר עבר פלילי והודה בהזדמנות הראשונה. בית המשפט קבע כי המתחם נע בין 4.5 חודשי מאסר לבין 20 חודשי מאסר והשית עליו עונש 5 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

ו. בת"פ 4867-08-14 **מדינת ישראל נ' דנדקר** (20.05.15), הנאשם הורשע בעבירת הצתה לאחר שהודה בעובדות כתב האישום המתוקן. הוא הצית שני כלי רכב. מדובר בנאשם צעיר, ללא עבר פלילי ותסקיר מבחן חיובי. ביהמ"ש קבע כי מתחם הענישה נע בין 9 - 36 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות מטעמי שיקום.

ז. בת"פ 9773-03-10 **מדינת ישראל נ' שניר אזולאי** (16.09.2013), שם הורשע נאשם בעבירת הצתה, לאחר שהצית משאית על רקע סכסוך עסקי. תא הנוסעים של המשאית נשרף כליל, והמשאית יצאה מכלל שימוש. נגזרו על הנאשם 6 חודשי מאסר לביצוע בעבודות שירות ועונשים נלווים.

ח. בת"פ (מחוזי חיפה) 40195-02-13 **מדינת ישראל נ' חליפה** (13.8.13) הנאשם הורשע בעבירה של סיוע להצתת רכב (חברו של הנאשם ביקש שיעצור בסמוך לרכב בזמן שהוא יצית אותו). בית המשפט קבע מתחם שנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר ובסופו של דבר הוא נדון ל-5 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

ט. בת"פ 13395-10-11 **מדינת ישראל נ' עמאד אבו חמד** (21.2.12) הנאשם הורשע בעבירה של סיוע להצתה, בכך שהסיע את האחר (את המצית), ברכבו עד לקרבת בית המתלונן, כשהאחר יורד מרכב הנאשם ומצית את רכב המתלונן. הנאשם לא נטל חלק פעיל בביצוע ההצתה והאחר שהינו המבצע העיקרי בתיק, לא הועמד לדין. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

י. בת"פ (מחוזי חיפה) 44470-10-11 **מדינת ישראל נ' סוועאד**, (1.4.12). הנאשם הצית את הרכב של מעסיקו וזאת על רקע סכסוך על שכר העבודה. מדובר באדם צעיר, נעדר עבר פלילי אשר הודה במיוחס לו וניתן בעניינו תסקיר חיובי. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

34. לאחר שבחנתי, את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות שלפניי, את נסיבות ביצוע העבירות ואת מדיניות הענישה הנהוגה, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם את העבירה שלפניי, נע בין מספר חודשי מאסר, אשר יכול וירוצו על דרך של עבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים.

35. לא מצאתי לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם למטרת שיקום שכן אין אפיק שיקומי בעניינו של הנאשם, לאחר שזה נעצר בשל עניין אחר, כמפורט בתסקיר שירות המבחן. כן לא מצאתי הצדקה

לחרוג לחומרה מן המתחם ההולם מטעמי הגנה על הציבור.

העונש המתאים

36. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא' לחוק העונשין). בהקשר זה, יש לשקול את הודאת הנאשם, אשר הביא לחסכון בזמן שיפוטי. כן שקלתי את הבעת החרטה של הנאשם. יש ליתן משקל משמעותי לגילו הצעיר של הנאשם (22), להיותו מאורס, לרקע הקשה ממנו הגיע הנאשם בהתייחס לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות העולות מתסקיר שירות המבחן. עוד שקלתי, כי הנאשם נעדר עבר פלילי, ואת העובדה שזהו מאסרו הראשון. כן שקלתי את העובדה שהנאשם שהה במעצר ימים, ולאחר מכן שהה במעצר בית חלקי למשך תקופה לא מבוטלת. מנגד, התחשבתי בהצהרת נפגעת העבירה ממנה עולים הנזקים הנפשיים שנגרמו לה ולילדיה נוכח האירוע, וכן התחשבתי בכך שכעת הנאשם שוהה במעצר בשל תיק אחר, ועל כן המלצת שירות המבחן היא לענישה של מאסר בפועל ולא לענישה טיפולית. כמו כן, מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם נטל אחריות חלקית למעשיו.

37. עוד יש ליתן משקל לצורך בהרתעת הרבים, נוכח פוטנציאל הנזק החמור הטמון בעבירה זו, והקלות שבביצועה.

38. בנסיבות העניין ובשים לב לשיקולים לחומרה ולקולא, כפי שפורטו לעיל, אני סבורה, כי יש למקם את העונש המתאים לנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

39. אשר על כן, אני משיתה על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. 6 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה. יודגש, כי הנאשם יחל לרצות את עונשו היום. ככל שהנאשם היה עצור בשל תיק זה, ימים אלה ינוכו.

ב. 12 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם יעבור תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו על עבירה של הצתה.

ג. חודשיים מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם יעבור תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו על עבירה של היזק בזדון.

ד. לעניין הפיצוי, טענה המתלוננת בתצהירה כי הנזק שנגרם לה עומד על סך 10,000 ₪. על פי הקבלה שצורפה לתצהירה של המתלוננת, הנזק שתוקן ברכב אינו עולה בקנה אחד עם החלקים שהוצתו ברכב, כאמור בכתב האישום המתוקן, ואין לי אלא להיצמד לעובדות אלה ולנזקים הנלמדים מהם. מנגד, אין ספק שיש לפסוק למתלוננת סכום נוסף בשל הפחד ועוגמת הנפש שנגרמו לה בשל האירוע. עוד בסכום הפיצוי התחשבתי בכך שהנאשם הוא אחד משלושה מבצעים, כאשר הוא אינו המבצע העיקרי, אלא מסייע. לפיכך, על דרך האומדנא מצאתי להורות, כי נאשם 2 ישלם פיצוי עומד 10

למתלוננת בסכום של 3,000 ₪ וזאת עד ליום 1.9.18. ככל שישנה הפקדה בתיק, היא תקוזז לטובת הפיצוי למתלוננת, וזאת בהסכמת הנאשם.

העתק גזר הדין ישלח לשירות המבחן

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ז סיוון תשע"ח, 31 מאי 2018, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.

חנה מרים לומפ, שופטת